

Marina
Pnehe

d'infantesa

Edita

AC Falla El Mocador

Direcció de projecte

Ricard Balanzà

Coordinació

Rosa Benet / Hugo Morte

Equip de redacció

Contes, poesies i cançons d'infantesa

- Ricard Balanzà / Teresa Broseta / Carles Cano / Pep Castellano /
Mercè Climent / Josep Antoni Fluixà / Alba Fluixà Pelufo / Pepa Guardiola /
Enric Lluch / Anna Moner

Activitats divertides pensades pels docents de la falla

- Rosa Benet / Hèctor Català / Joan Isach / Anna Lluesma /
Pilar Macián / Jorge Morte

© Portada i il·lustracions

Marina Puche

Maquetació

Yogur de Fresa / yogurdefresa.com

Pots veure el llibret digital ací

<https://issuu.com/elmocador>

Depòsit legal

V-214-2011

El present llibret participa en la convocatòria dels premis
de la Generalitat Valenciana per a la promoció de l'ús del valencià.

La nostra llengua ha estat revisada i estimada per AVIVA,
agència de promoció del valencià de l'Ajuntament de Sagunt.

PC/014/023

MONUMENT INFANTIL + PROCÉS DE CREACIÓ

MI/008/013

EL SECRET DEL CONTACONTES / Pep Castellano

JAF/026/029

PORTADA: MARINA PUJOL / Ricard Balanzà

ESCULTURA

RB/024/025

LA CIUTAT IDEAL / Josep Antoni Fluiçà

ARQUITECTURA

TB/036/041

EL GENT DE LES PEDRES / Pepa Guardiola

PINTURA

PG/030/035

EL PLANETA BLAUVERDÓS / Teresa Brosseta

LITERATURA

AF/042/045

PINTURA / Alba Fluiçà Peluso

AM/046/049

DANSA

EM DIUEN TIM BURTON / Anna Moner

EL VESTIT DE BALLARINA / Mercè Climent

CANçons / Carles Cano

L'ART D'EDUCAR / Activitats de mestres per a infants

PRESIDENT INFANTIL

FALLERA MAJOR INFANTIL

LA XICALLA

CINEMA

CC/054/061

MC/050/053

MÚSICA

080/081

VA/062/079

084

082/083

D'INFANTESA

Artista: Ricard Balanzà

De les Belles Arts va la falla,
viscuda per la xicalla.

Les Arts d'infantesa
són pura bellesa.

Es mou per l'espai
amb la dansa sideral!

De color té ple el cor!,
la pintura que fa és or.

L'alegria l'envaeix
si de literatura es nodreix.

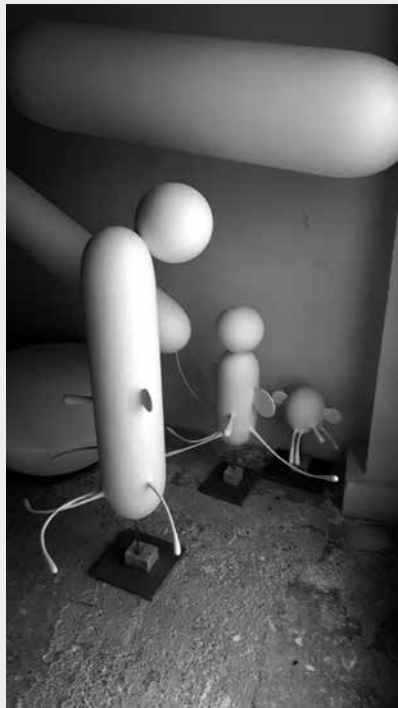
Sentiment i il·lusió,
la música pren emoció.

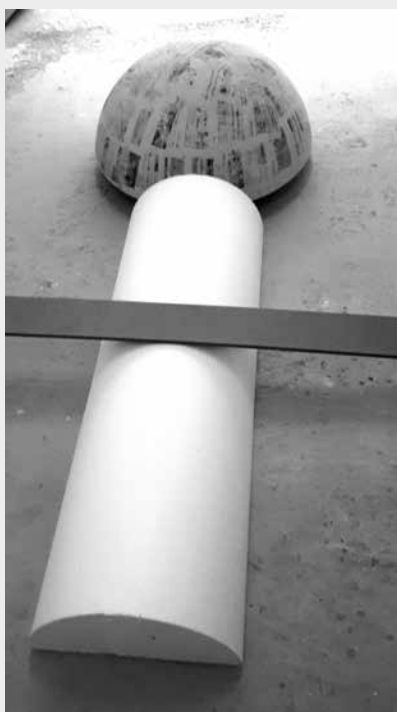
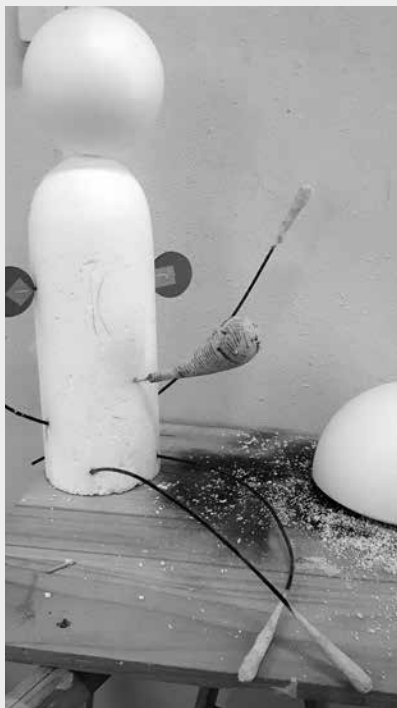
Tant se val si tu o un altre,
a la vida és tot teatre.

Construeix amb un somriure.
L'arquitectura fa bon viure.

Les formes el tornen boig,
la seua escultura és un goig.

PROCÉS DE CREACIÓ

EL SECRET DEL CONTA- CONTES

Text de Pep Castellano

Sempre m'han agradat els contes. Diu ma mare que, de ben menuda, ja tenia deler, per escoltar-ne.

Des de fa uns mesos, actua un contacontes a la casa de la cultura. És veí nostre, sé la casa on viu i tot, però no en tenia ni idea que es dedicava a contar contes. Vaig convèncer Carla i Oriol perquè m'acompanyaren a escoltar-lo. I ma mare perquè ens portara a la casa de la cultura. Ho va fer molt bé. No ma mare, eh? Vull dir, sí; que ma mare ens va portar molt bé, que no es va botar cap semàfor, ni res d'això, però el qui ho va fer molt bé va ser el veí, vull dir, el contacontes. No sé quin és el seu secret però..., a mi em va agradar molt.

Des d'aquell dia vaig tornar moltes vesprades a escoltar-lo. Sola, perquè als meus amics es veu que no els va agradar tant com a mi. Em van dir que havia estat bé, sí, però que també els agradava fer unes altres coses...

Mentre l'home contava, jo mirava la resta de xiquets i xiquetes. Es quedaven amb la boca oberta. Jo també. Arribàvem a pensar que tot allò que l'home explicava li havia pogut passar de veritat, de tant com ens ho feia creure. Amb la remor de la seua veu ens transportava a mons fantàstics, o de por, o de misteri..., ens venien ganes de plorar, o de riure..., tot era màgic. He tornat moltes vegades, perquè les seues històries són sempre originals i diferents. Com és possible? D'on trau tantes històries? A mi, m'agradaria poder contar contes com fa ell, però reconec que la cosa és molt difícil.

M'he anat fixant en tots els detalls.

El contacontes s'asseu en una cadira baixeta i deixa sempre una maleta davant seu. Després, l'obri i comença a contar. Sempre amb una fórmula rimada:

*Vingueu tots i totes, públic estimat,
vingueu a fruit i escolteu-me de grat...,*

I a continuació va filant els contes, l'un darrere de l'altre, fins que les mares i els pares venen a buscar-nos. A mi, i a la resta del «públic estimat». Llavors, quan la sala s'ompli de mares i pares, acaba. Sempre dient el mateix:

*Els contes s'han acabat,
si us han agradat,
convideu-me a un bon plat
de formatge amb codonyat.*

Una nit, a la meua habitació, vaig intentar fer el mateix que fa l'home dels contes. Vaig posar a tots els meus ninos de «públic estimat» formant un semicercle. Vaig agafar la meua cadira de fer deures, vaig seure i vaig col·locar davant meu la motxilla de l'escola. La vaig obrir com fa el contacontes amb la maleta i vaig començar. A mi em venien al cap moltes introduccions rimades, això sí:

*Vingueu, ninos i nines, públic estimat, vingueu i escolteu-me de grat...
Us explicaré contes de princeses, valentes, amb espases enceses,
i de cavallers aventurers, i de bandolers, i de rodors.
De personatges pobres, que amb el sou fan maniobres,
i de gent massa rica, d'aquella famosa, que a la tele es pica.
En contaré de grans monstres, tan alts que toquen els sostres,
i de sinistres vampirs, que mal dormen entre sospirs.
N'inventaré d'antics i ferotges dracs, que ara han de treballar de mags,
i de bruixes, que cultiven maduixes amb presses i corruixes.*

Sense voler, quasi havia fet un rap, però de conte no n'havia explicat cap. Els ninos es van quedar mirant-me amb deler d'escoltar alguna història, com volent dir: «Vinga, Marta! Deixa't estar de tanta rima, i conta alguna història, siga grossa o prima, basta o fina, però conta contes, estimada cosina».

Pobres ninos, sempre es quedaven amb un pam de nas. Perquè ho vaig provar diverses vegades, però mai no vaig poder passar de la introducció de l'espectacle. Perquè no em venia cap conte al cap. En volia explicar algun dels que havia sentit al contacontes, però... res! No podia. Sempre arribava abans ma mare, que a mi se m'acudia un conte:

—Marta! —entreobria la porta de l'habitació i ficava el nas—. Fes el favor d'apagar el llum i a dormir.

—Sí, mare!

I apagava el llum, perquè sóc ben creguda. Però encara que apagara el llum, cada nit, el meu cervell no s'apagava. No podia deixar de pensar en quin seria el secret per contar contes. Potser no valia, jo. I en lloc de contista, era rapera. De fet, sempre em venen rimes al cap. Supose que és perquè de menuda he ajudat a fer l'explicació de la falla. Soc molt bona fent rodolins i se'm dona molt bé rimar les coses, sobretot a la nit, al llit:

—D'on trau les històries, el rondallista? Per què mai no ens dona cap pista? Sempre té contes baix del braç. Els amaga a la maleta o al cabàs? Ho esbrinaré, recolliré més dades i podré contar contes de monstres i de fades. Al contacontes hauré de seguir, m'esperaré que se'n vaja a dormir, mentre dorm, li regiraré la maleta...

—Au, dorm i calla, xiqueta!

Ma mare em va sentir. Es veu que estava rimant en veu alta una altra vegada. Soc rapera, ja dic. Però, aquella nit, que era divendres, vaig decidir que l'endemà, que seria dissabte, canviaria de rapera a investigadora privada. Perquè no hi havia escola i estava disposada a tot per saber el secret del contacontes.

—Mare! —vaig cridar encara des del meu llit—. Dorms?

—Ui, Marta! Ara ja no! I tu tampoc?

—No. És que...

—És que... Què?

—Que demà he quedat amb Maria, per a fer deures tot el dia.

—Tot el dia? Quina barbaritat!

—Sí, veritat?

—Sí. Però, si s'han de fer..., a treballar s'ha dit. I vindrà ella ací?

—No, no.

—Doncs, et portaré a sa casa.

—No! Tampoc, no! A la biblioteca, hem quedat. I està ací al costat. Hi acudiré caminant, crec que sóc prou gran. Per cert, m'has de fer un entrepà d'eixos tan bons, un de truita de xampinyons.

—I això?

—Després de les magdalenes de xocolata, és el que més m'agrada, ja ho saps.

—Sí, ja ho sé. Però, per a què vols un entrepà?

—Per a dinar. Estarem tot el dia, ja t'ho he dit.

Vaig carregar la motxilla: bocata de truita de xampinyons, botella d'aigua, dues magdalenes de xocolata (o, potser tres, no n'estic segura), barret de camuflatge, ulleres de sol, llibreta, llapis, goma d'esborrar, llanterna, brúixola... Amb la motxilla ben plena, vaig eixir de casa. En girar el cantó, quan estava segura que ma mare no em podia veure, em vaig encasquetar el barret de camuflatge. Amb ulleres de sol, em vaig

posar a esperar a la porta del veí, vull dir del contacontes, com fan les investigadores privades. Fins que va eixir de casa. Llavors, el vaig seguir. Només havia d'anar anotant tot el que feia a la meua llibreta de detectiva. Amb una miqueta de constància acabaria esbrinant el seu secret:

Ara el veig eixir, sí, de casa de bon matí.

A comprar rosquilletes i pa, el bon home al forn se'n va.

Després a la barberia, no gasta perruqueria.

Al quiosc compra la premsa..., i una bossa de llepolies, immensa!

Després se'n va al gimnàs, però no s'esforça, es toca el nas.

A l'hora de dinar, es menja un plat de pasta a un restaurant, i jo el meu bocata, sí que me l'ha fet gran!

No caldria apuntar res de les magdalenes, però és que, de xocolata, van poc plenes.

A la vesprada, a la veïna li passeja el gos, que té la cama enguixada i no pot moure el cos.

Potser el secret de veritat..., estiga en la solidaritat?

També li ha regat les plantes del pati. Tres carabasses, dues tomateres i una planta d'api.

Una bossa de botelles ha tirat tot cert, les de plàstic al groc, les de vidre al verd.

Apunte que és amant de l'ecologia, perquè el veig que somriu d'alegria.

Ha quedat amb els amics i les amigues. Han demanat café i coca de figues.

M'agradaven les coses que feia l'home, però, arribat un punt, jo ja estava un poc cansada de seguir el contacontes amunt i avall. Ho havia apuntat tot a la llibreta: forn, barberia, quiosc, gimnàs, restaurant, solidaritat, ecologia..., començava a pensar que totes aquelles coses no em dirien res sobre el secret que jo estava buscant. Així que vaig acabar guardant la llibreta, bastant frustrada. Estava a punt de tornar a casa, perquè s'havia fet tard, i llavors el vaig veure entrar a la biblioteca.

El vaig seguir sigil·losa. El contacontes va entrar a la sala de préstecs i se'n va anar cap a les prestatgeries de les lletres W i Z, on mai no hi ha ningú. Mirà a dreta i esquerra, es va assegurar de no ser vist, estirà un llibre insignificant i vell de color roig descolorit i es va obrir una porta secreta. L'home va entrar i la porta es va tornar a tancar darrere d'ell. En allò:

—Marta, Marta... —una veu misteriosa a la meua esquena xiuxiuejava el meu nom.

Em vaig girar d'un ensurt i va resultar que era ma mare.

—Xe, mamà. M'has astorat? Per què parles així xiuxiuejant? Fas por!

—Xssst! Estem en una biblioteca! No es pot parlar fort.

—Ai, és veritat! Me n'havia oblidat! Però què fas ací?

—Com que s'ha fet tard he vingut a buscar-te. Per cert, què fas amb barret i ulleres de sol?

—Jo...

Sort que ma mare quan pregunta no té aturador perquè no sabia què contestar.

—No m'havies dit que estaries ací amb Maria? Ai, on és? Ja ha marxat?

—Eh sí, sí —vaig haver de dir una mentida—. Se n'acaba d'anar.

—M'ensenyes la llibreta? Què heu fet? En què esteu treballant? Conjunts? Regles de tres? Subjecte? Verb? Complement?

Ma mare té el vici de preguntar i anar fent, perquè encara no m'havia acabat de fer les preguntes, ja m'havia furtat la llibreta de les mans, i l'estava llegint.

—“Ara el veig eixir”...? “A comprar rosquilletes i pa”...? “A la barberia”...? Però, açò què és, açò? Quins deures heu fet?

I li ho vaig haver d'explicar. Tot!

—Sí que tens imaginació —va somriure ma mare, després d'escoltar-me—, crec que sí que explicaràs bones històries, sí. Porta secreta! Quines coses! I què dius, que este llibre roig descolorit és el que obri la porta?

Però, com que ma mare pregunta, però va fent..., ja havia obert el passadís i s'havia menjat les preguntes al mateix temps.

Vam entrar pel passadís secret i vam veure el contacontes com entrava en una sala plena de llibres molt vells.

—És la sala de fons antic —va dir ma mare, que sempre es pensa que ho sap tot.

—Ah?! —vaig fer jo, que m'era igual el nom de la sala.

Mentrestant, el veí contacontes es va posar a traure vinga llibres de les prestatgeries. Ho feia amb molta càrrega de misteri, sempre mirant amb desconfiança en totes les direccions per no ser vist. O això em semblava a mi. Els anava escampant oberts per tot el terra de la sala. Quan va acabar va pujar damunt de la taula i li vam sentir pronunciar unes paraules en una llengua estranya:

Iba nosuku oluhle nesikhathi esihle.

Les paraules de l'home van ressonar per les prestatgeries de la sala i, en un no res, va passar una cosa al·lucinant. Els llums van començar a fer pampallugues i a canviar de color i ens va semblar que un munt de cosetes negres començaven a eixir dels llibres.

—Deu ser un nou tractament contra els insectes xilòfags —va dir, fent-se la sabuda una altra vegada.

Però jo em vaig traure les ulleres fosques de camuflatge i vaig agafar els allargavistes de la motxilla. I vaig saber que no eren insectes els que fugien dels llibres. Eren les lletres! Les lletres fugien dels llibres com les formigues d'un formiguer en un dia de pluja. S'empinaven per les cames del rondallaire, li feien pessigolles, sigolletes, cosinogues, cosquerelles..., li pujaven per la panxa fins als braços i li baixaven fins a les mans, des d'on anaven caient a dins de la maleta.

—Sí! —vaig cridar.

El contacontes em va sentir. Va mirar cap on estàvem amagades.

—Ssst! —va fer ma mare.

Em moria de ganes de dir-li que jo tenia raó, que el secret estava a la maleta. Però no vaig dir res. Ni vaig respirar. L'home, com que no va sentir res més, va pensar que li ho hauria fet l'oïda, i no va fer cas d'aquell soroll inesperat que havia semblat un sí. I va continuar amb el sortilegi:

Iba nosuku oluhle nesikhathi esihle.

La seua maleta es va omplir de lletres que semblaven formigues, mentre ell reia satisfet. Ja estava llest per tornar a explicar històries.

No vaig poder memoritzar bé aquelles paraules i això que li les vaig sentir dues vegades, però era una llengua tan estranya que...

He tornat d'amagat a la sala de «fons antic», sense ma mare. He mirat de pronunciar paraules paregudes a les del nostre veí, però les lletres no ixen mai dels llibres. Algun cuquet d'eixos que anomenen peixets, sí que n'he vist, però... I ma mare no m'ajuda massa. Diu que ella té memòria de peix, que aquella llengua semblava zulu, però que ella no s'atreveix a traduir les paraules del veí.

He seguit més vegades el contacontes, però no l'he vist tornar a la biblioteca, així que...

De moment, com que no puc omplir la motxilla amb les formigues dels llibres, he decidit llegir-los. Ja n'he llegit uns quants i els meus ninos estan la mar de contents, perquè, tot i que continue fent moltes rimes, ja he sabut explicar alguna història.

Crec que, encara que no tinga les paraules màgiques, ja he descobert el secret del contacontes.

PORTADA: MARINA PUCHE

Text de Ricard Balanzà

Els seus traços! Camins
fragilíssims per on deambular
fins a perdre el trellat.

Camins que ens porten per tot un seguit de paisatges, de muses diversament inabastables, d'un món creatiu de múltiples sensacions, que es materialitza mitjançant la pintura, el dibuix, la joieria, les falles, etc.

Marina és àrduament inquieta i crea amb un munt de tècniques i disciplines, i les falles són una més d'aquestes, on periòdicament ella hi treballa. Per això, tot i que fem l'èmfasi en el context d'artistes fallers infantils, **m'interessa molt destacar aquest vessant multidisciplinar** propi seu —que compartisc i valore sapientment com un riu gojós que s'origina per una multitud d'afluents imaginatius— i que li dona un gran ventall de possibilitats plàstiques. No debades, de forma general per a l'artista faller, estrany és quan l'obra de falla li ha donat per a viure plenament i amb seguretat, ni adés ni ara, i això l'ha dut a desenvolupar-se en molts vessants creatius, destacant-ne de bona gana —com ella. Raó per la qual és encomiable eixa **percepció íntima** que destil·la amb la seua mà.

Ara tinc al meu davant —i l'observe mentre escric aquestes línies— un dibuix seu de la primera falla que va plantar (modelada per Ceballos&Sanabria). Va ser l'any 2011 a Quart i Palomar i portava per títol *El món de Daniela*. Era una vertadera exquisidesa, un trasbalsament a la infància més genuïna i autèntica de cadascú. Un brollar de novetats. **Amb aquella falla es va notar un sacseig a València**; creativament les falles feien un pas endavant i una nova artista ofería el seu valor personal únic, ple d'estima per la festa i l'art.

Aquella era una veritable *creació d'infantesa*, i l'aura va persistir en les que la van seguir, deixant palés de manera clarividient eixa essència vital que tant necessitem per a sentir-nos i romandre plenament humans.

LA CIUTAT IDEAL

Text de Josep Antoni Fluixà

Alts gratacels, carrers amb fum,
façanes ennegrides, nit
i dia, olors de pixum,
sorolls que afecten l'esperit.

Jo no vull una ciutat tota
plena de fum, ni d'arbres morts!
Una ciutat davall la bota
potent dels edificis forts!

Vull façanes de bells colors,
parcs per a jugar, **fer amics**
i viure amb les millors dolçors.
No vull carrers amb embolics!

Marina
Puche

Cases de bona arquitectura,
edificis ben elegants,
que imiten la bella natura
i alegren tots els habitants.

Vull una ciutat per a viure,
una ciutat per a somniar
un món just, en pau i lliure,
una ciutat per a estimar.

EL GENI DE LES PEDRES

Text de Pepa Guardiola

—Mare!, me'n vaig a classe. Fins a la vesprada —cridà Martí des de la porta del pati que donava al taller de l'escultora Sabina Estoig.

—Espera, fill, fes-me una abraçada i desitja'm sort. Hui comence a tallar la primera peça, la barqueta, que em serà més fàcil —respongué la mare, mentre deixava sobre una taula les ulleres de protecció que anava a posar-se.

Martí engegà la cadira de rodes i entrà dins del taller. Es mogué amb cura sortejant els grans blocs de pedra de marbre que feia un parell de dies havia portat un camió des de la marbrera.

S'aturà davant el bloc que sa mare havia triat per encetar el treball, l'acaronà suau amb les dos mans i preguntà:

—D'aquesta pedra vols traure la barqueta?

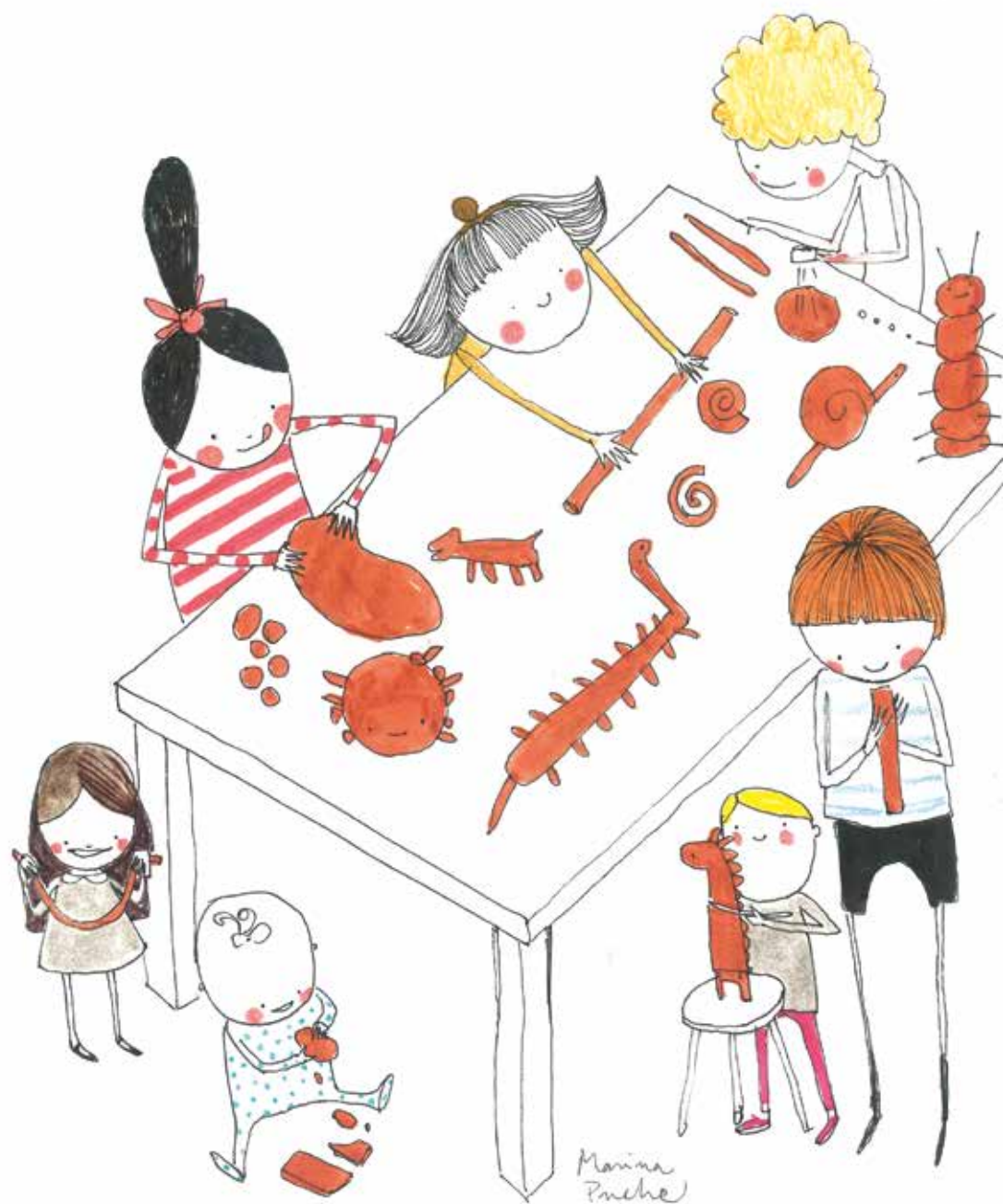
—Sí, clar. No veus que és allargada, la vaig triar a postes, té les mesures justes.

Martí coneixia de bestreta l'obra que sa mare estava a punt de crear, un grup d'escultures que adornaria la placeta del passeig marítim. L'havia vista preparar els diferents esborranys del projecte, triar personatges, posar i llevar elements, ell mateix li havia donat idees. A la fi dibuixà el disseny definitiu: una sirena enlairant una estrela de mar, un xiquet muntat sobre una balena, una barqueta amb la vela al vent i una xiqueta seguda sobre la popa.

—Però, mare, aquí dins hi ha la sirena —digué Martí sense llevar la mà del marbre—. M'acaba de saludar.

—Què dius, fill! —exclamà la dona sorpresa—. **Les pedres no parlen.**

—Ja ho sé, que no parlen, però a mi, en tocar-la, m'ha llençat un ventet suau, com si alenara sobre la meua pell, i m'ha fet notar la cua de la sirena, les escates humides i el cabell ple d'escuma —explicà Martí.

Marina
Puche

—Ai!, fillet, quina fantasia que tens. Ves, corre, ves, que el pare t'espera i arribaràs tard a l'escola.

Martí feu una besada a sa mare, engegà la cadira de rodes i maniobrà per fer mitja volta sense ensopegar amb cap dels embalums que omplien el taller. Abans d'eixir fregà amb el colze un altre bloc de marbre.

—Mira, mare, la barqueta hi és, aquí, estic tocant la popa on vols posar seguida la xiqueta —digué acaronent la pedra.

L'escultora el contemplà confosa. El xiquet li dedicà un somriure i desaparegué per la porta que donava al pati.

Feia cinc anys del trist accident que havia privat Martí del moviment de les cames. Fou el dia que Sabina Estoig inaugurà la seua primera exposició d'escultures de marbre, unes talles de formes modernes, inspirades en famoses estàtues antigues. Hi acudí molta gent. L'escultora volgué fer-se una fotografia amb la seua família a la part de dalt de l'escala, per la qual s'accedia a la sala d'exposicions. Una escala amb una preciosa barana de marbre blanquíssim, polit i lluent. Just quan es col·locaven davant la càmera, Martí saltà al passamà de la barana i, sense que ningú tinguera temps a agafar-lo, es llençà lliscant cap avall, cridant que **el geni de les pedres li havia posat una pista d'aterratge perquè baixara volant.**

El xiquet caigué sobre el primer escaló i el seu cos rebotà d'espatlles en el cantell.

Només recordar-ho a Sabina se li trencava el cor i les llàgrimes li inundaven els ulls. Va deixar de d'esculpir amb qualsevol tipus de pedra dura, i va tornar a l'argila, dúctil i dolça amb la qual havia creat les seues primeres obres.

A hores d'ara li havia costat acceptar l'encàrrec del grup escultòric per al passeig marítim. De primeres posà com a condició

que li deixaren fer-lo d'argila cuita i esmaltada, però a mesura que pensava com seria l'obra i feia un esborrany darrere l'altre del disseny, s'adonava que havia de ser de marbre. El mateix Martí l'animà perquè es llevava manies, cap material no tenia la culpa del que li havia passat. Ningú no tenia culpa, ni tan sols ell que, amb la imaginació d'un xiquet de set anys, va creure que un geni li llençava l'àlè des de dins la barana i el convidava a descendir en vol cap a la terra.

Sabina va observar intrigada el taller amb aquelles grans pedres cúbiques que esperaven ser transformades en fabuloses estàtues. De veres podien guardar un ésser màgic? Com aquell dia trist, li havien provocat al fill sensacions especials.

Després de cavil·lar bona estona, l'escultora es digué que tot era fruit de la fantasia de Martí. Es posà les ulleres protectores, agafà l'escarpre i el colpejà amb el martell contra la pedra, per on havia de donar forma a la popa de la barqueta.

Quasi sense tocar-la, la pedra es clivellà i partí en dos. Un tros amorf caigué a terra. En canvi, el que quedà dempeus mostrava clarament la cua d'una sirena.

Esglaiada, deixà caure les eines d'esculpir. I si Martí havia sentit el que hi havia dins del marbre? No s'ho pensà, agafà el martell, es posà davant la pedra que segons el fill contenia la barqueta i la colpejà, decidida a comprovar en què podia transformar-se.

Al segon colp aparegué la punta de la popa. Tornà a colpejar. Colpejà i colpejà una bona estona amb força, sense control, més amb la intenció de destrossar el bloc que de tallar una figura. I a cada colp apareixia més clara la barqueta, un llaüt amb la vela llatina al vent.

De sobte li entrà por, deixà de colpejar i eixí corrent del taller.

No volia ni pensar quines idees podien despertar en la imaginació del seu fill aquelles figures marines. Convidar-lo a llençar-se contra les ones? Capbussar-se mar endins? Fora casualitat o fruit de la fantasia, no podia arriscar-se. No, no volia que el fill patirà un altre accident per causa de les seues escultures.

A la vesprada, en tornar, Martí demanà a sa mare que li mostrara el que havia tallat.

—Veritat que la sirena estava on jo deia?

—Sí, fill, i la barqueta també —respongué l'escultora seriosa—. Però no continuaré. Ho he pensat, demà presentaré la meua renúncia, abandone el projecte.

—I per què? —preguntà Martí amb un mig somriure estrany—. Tens por que la balena m'enduga mar endins?, o que la sirena em convida a nadar amb ella?

—Sí, fill, sí —mormolà la mare.

—Doncs no t'apures —respongué quasi triomfant el xiquet—. Hui, quan he anat a rehabilitació, li he dit a la meua fisioterapeuta que vull aprendre a nadar i a bussejar molt bé. M'ha assegurat que m'ajudaria, he de fer-me forts els braços i el cos. Ja voràs, mare, seré un bon nadador, capaç de competir amb balenes o de jugar amb les sirenes a buscar estreles. I si tu m'ensenyes també seré escultor. I ara, anem, et diré en quina pedra estan la resta dels personatges.

Martí engegà la cadira de rodes i entrà al taller. Sa mare el seguí emocionada.

EL PLANETA BLAU- VERDÓS

Text de Teresa Broseta

Diuen i conten que, fa molts i molts anys, rodava per la galàxia un planeta blau i verd. I que tots els habitants d'aquell planeta parlaven un únic idioma: el blauverdós. Allò resultava molt còmode, perquè podien recórrer el planeta de dalt a baix sense patir cap problema de comunicació.

Però aquella comoditat, als blauverdosos, no els importava gens ni miqueta. No tenien cap interès a recórrer el planeta ni a comunicar-se els uns amb els altres. Per a què, si no hi havia res a veure ni res a dir-se? Si el planeta blauverdós era el més avorrit de la galàxia! De totes les galàxies de tots els universos!

La veritat és que els blauverdosos tenien raó. El seu planeta era només una planura de terra de color verdós, travessada per algunes franges de terra blavosa. I no hi havia res més. Res de res. De terra verdosa havien fet les seues cases, i s'alimentaven de terra blavosa barrejada amb aigua de pluja. I, naturalment, blauverdosos eren els seus ulls, els seus cabells i la seua pell. Per a acabar-ho d'adobar, al planeta blauverdós sempre era de dia. Un dia boirós i sense sol que semblava sempre el mateix, perquè no passava mai res que trencara aquella monotonia insuportable. Per això els blauverdosos tenien prou amb un grapat de paraules per a parlar de tot allò que coneixien.

Un bon dia, però, els crits que eixien d'una casa de terra verdosa trencaren la rutina com un vidre. Tots els blauverdosos que hi havia pels voltants s'acostaren a la casa de seguida, espantats i emocionats a parts iguals per la sorpresa. I aleshores els crits es multiplicaren:

—Oh!

—Ah!

—ui!

Tota aquella sorpresa es devia al naixement d'una estranya criatura. La criatura més estranya que havien vist mai, perquè no hi havia en ella res de blauverdós. Tenia els cabells blancs com la lluna i els ulls grocs com el sol, la pell negra com la nit i els llavis rojos com el foc. Però els blauverdosos no tenien paraules per a tots aquells colors, perquè era la primera vegada en la vida que els

Marina
Pneche

veien. I no tenien ni idea de què són el sol i la lluna, la nit i el foc. Els blauverdosos només veien una criatura molt rara que els feia molta por, encara que no coneixien tampoc la por. Com que no sabien què dir ni què fer, se'n tornaren a casa en silenci i deixaren l'estranya criatura amb els seus pares, que la miraven amb cara d'incomprensió. Si hagueren tingut paraules, la parella blauverdosa s'hauria dit, per exemple:

—Què li passa a la nostra xiqueta?

—Tindrà alguna malaltia?

—Per què és d'aquests colors tan estranys?

—Podrà menjar terra blavosa com nosaltres?

Però no es digueren res, perquè no podien, i començaren a criar aquella estranya xiqueta de colors. Ho feren com ho feien tots els pares blauverdosos amb les seues blauverdoes criatures, perquè no sabien fer-ho d'una altra manera. I l'encertaren, perquè la criatura de colors va créixer tan sana i forta com qualsevol altra del planeta. Només en això s'assemblava als altres; en tota la resta, era completament diferent. Rara. Raríssima. Per això li digueren Oh, que era l'exclamació que feia tot el món quan la veia per primera vegada. I, alguns, per tercera o quarta!

Ben prompte quedà clar que Oh era tan estranya per dins com per fora. Feia coses que ningú havia fet abans al planeta blauverdós. Coses tan estranyes com riure i plorar, com ballar i besar, com xiular i somiar. Encara no alçava un pam de terra i ja coneixia totes les paraules de l'idioma blauverdós. I es veu que li semblaren poques, perquè de seguida començà a inventar paraules noves i a regalar-les a tot aquell que volguera sentir-les. Les primeres paraules foren per als colors del seu cos, que era el que tenia més a prop, i així els blauverdosos tingueren paraules per al blanc i per al roig, per al negre i per al groc.

N'eren poques, però suficients. Perquè aquelles poques paraules esperonaren la imaginació de la jove Oh.

I aleshores imaginà que les ratlles blaves que creuaven el planeta eren líquides com la pluja.

Imaginà que la planura creixia en muntanyes i tossals.

Imaginà que arbres altíssims i plantes frondoses s'alçaven de sobte de la terra verdosa.

Imaginà que un sol redó penjava en mig del cel blau i que, quan se n'anava a dormir, una lluna de plata prenia el seu lloc a un cel negríssim.

Imaginà les estrelles i el vent, el núvols i la tempesta.

Imaginà la mar i el desert, les selves i els glacials.

Imaginà el foc i el fred, el ferro i la fusta.

I resultà que tot allò que Oh imaginava anava fent-se realitat davant dels ulls meravellats dels blauverdosos. Absolutament tot! Quan el seu planeta era ja un desgavell de muntanyes i valls, de rius i oceans, de plantes i flors, Oh imaginà encara moltes coses més.

Animals de pelatge brillant que galopaven per les planures.

Feres d'estranyes formes que poblaven les selves i els boscos.

Insectes que corrien per tota la superfície del planeta.

Aus de mil colors que solcaven el cel.

Peixos de mil formes que nadaven als rius, als mars i als oceans.

I quan tot allò s'havia fet ja realitat, Oh continuà imaginant encara.

I aleshores vingueren a la seua ment unicorns de cabellera platejada, i bruixes que volaven en graneres atrotinades, i fades que acomplien els desitjos de la gent de bon cor. I, més tard encara, donyets entremaliats i dracs que vomitaven foc, sirenes bellíssimes i nimfes quasi transparents, nans agosarats i gegants immensos, prínceps i princeses, elfs d'orelles punxegudes i pirates temibles.

Els blauverdosos estaven fascinats. Ara que **el seu planeta ja no era una monòtona planura**, se'ls havia despertat el gust per viatjar, perquè sabien que en cada racó podien trobar una nova meravella. I, si abans eren silenciosos perquè no tenien res a dir-se, ara parlaven pels colzes i feien coses que no havien fet mai. Coses com riure i plorar, com ballar i besar, com xiular i somiar. Ara que tenien paraules per a tot, els blauverdosos començaren a inventar les seues pròpies històries i Oh s'adonà que ja no la necessitaven. L'estranya criatura de colors s'acomiadà dels seus pares i de tots els blauverdosos abans d'anar-se'n a descobrir altres mons.

Diuen i conten les llegendes que la jove Oh il·luminà amb la seua imaginació les ombres de molts planetes. No sabem amb certesa si un d'ells va ser la Terra, però tenim motius per sospitar-ho. Perquè encara hui, tants anys després, quan els llibres ens porten al món de la imaginació, el nom de l'estranya criatura de colors s'escapa dels nostres llavis.

PINTURA

Text d'Alba Fluixà Pelufo

De totes les belles arts,
és la reina del color
i la que fa realitat
sognis ben abellidors.

Pintar és com traspassar
la frontera d'un nou món
i entrar a una dimensió
de taques i de xorrolls.

Combinacions atrevides

de colors complementaris
són d'allò més divertides
si vols pintar un quadre.

Amb pasta o amb veladura,
molt solta o ben refregada,
sempre es tracta de trobar
la pinzellada adequada.

Cos sencer o bé tres quarts,
de perfil o més frontal,
enquadrar és molt important
per a fer un gran retrat.

Marina
Puche

El tamany també és vital
per a tota obra mestra
i cal triar-lo amb trellat
per a impactar i agradar.

La pintura és aventura:

un viatge apassionant
pels paisatges i la història
de tot allò que ens envolta.
Busca uns llenços i un pinzell
i juga a crear amb mi,
mirant el cel i els ocells,
un quadre ben colorit.
No t'oblides la paleta
i corre ja a imaginar
nous colors amb què podràs
construir el teu demà.

EM DIUEN TIM BURTON

Text d'Anna Moner

Ja fa un bon grapat d'anys que faig pel·lícules. Sí, soc director de cinema i n'he realitzat unes quantes, de pel·lícules. Segur que n'heu vist alguna, encara que pot ser que el meu nom no vos sone de res. Em presentaré, doncs. Em diuen Tim Burton i vaig nèixer a Califòrnia, als Estats Units, on encara visc.

Sempre m'ha agradat Halloween, la nit més meravellosa de l'any. Una nit en què pots transformar-te en un altre, en què pots ser qualsevol cosa que vulgues. Una nit màgica en la qual només governa la fantasia i pots anar contra les regles d'una forma divertida. Una festa amb un costat fosc i tenebrós que a mi em sembla molt humorístic, la veritat.

Per això, fa anys se'm va ocórrer la idea que *Jack el Rei de les carabasses*, el rei de Halloween, fora protagonista d'un film. El personatge, que viu en un lloc sinistre envoltat d'éssers monstruosos, cansat de voltar amunt i avall i d'aterrorir tothom, segrestaria el Pare Noel i s'apropriaria del Nadal. Llavors vaig crear *Malson abans de Nadal*, un musical d'animació dolç i tendre ple de cançons alegres.

De xiquet, m'encantava veure monstres en la pantalla. Jo pensava que, en les cintes de terror en què apareixien, manifestaven més sentiments humans que moltes persones. I vos he de dir que encara pense el mateix. D'aquella passió pels monstres, va nèixer

Marina
Puche

Frankeweenie, la meua segona pel·lícula, un graciós homenatge a *Frankenstein* en què és molt important Sparky, un gos de la raça bull terrier fidel i juganer.

Més endavant, vaig dirigir *Eduard Manstisores*, la història d'un jove que, en compte de mans, té unes tises enormes i esmolades. Una pel·lícula en la qual vaig introduir una gran quantitat d'elements autobiogràfics. Perquè vos he de confessar que jo, igual que Eduard Manstisores, **no soc massa normal**. Jo soc solitari i em refugio en l'art, sobretot en el cinema. I a Eduard li agrada fer escultures podant arbres i arbustos amb les seues mans metàl·liques.

"Això era i no era..." Així comencen el conte per tal que ens cabussem des de l'inici en el món de la imaginació. Un món en què tot, absolutament tot, està permès. Relaten històries de dracs que llancen foc per la boca i bèsties que parlen, de prínceps i princeses, de bruixes i bruixots, de malefics i llocs encantats. I això és *Eduard Manstisores* per a mi, un conte meravellós, diferent si voleu, però un conte. Encara no l'heu vista? I Malson abans de Nadal i *Frankeweenie*? Jo de vosaltres no me les perdria!

EL VESTIT DE BALLARINA

Text de Mercè Climent i Païà

La nit de Reis l'habitació de Roser s'havia omplit de regals. No recordava haver demanat tot allò, de fet tan sols havia escrit una cosa a la carta de Ses Majestats, amb la seua lletra acabada d'estrenar.

La nit de Reis l'habitació de Roser s'havia omplit de regals. No recordava haver demanat tot allò, de fet tan sols havia escrit una cosa a la carta de Ses Majestats, amb la seua lletra acabada d'estrenar.

Els pares no paraven de repetir que s'havia portat tan bé i que per això Melcior, Gaspar i Baltasar li havien deixat tantes coses. Ella no volia tantes coses, en volia una solament. Tanmateix allà es trobava destapant paquets com una boja. Anava amuntegant les caixes en una torre impossible —a males penes els dedicava uns segons d'atenció—, i al costat deixava ben planxats els papers de regal.

En un moment donat deixà d'obrir caixes i es dedicà a fer plecs amb els papers. Primer davant, després darrere. I una altra vegada davant i darrere, davant i darrere. Seguia el mètode que havia après a classe per convertir un full en un ventall, només que ara el ventall havia de ser molt més gran.

Els pares se la miraven embadalits. Per què no bressolava aquella nina que plorava, reia i tancava els ulls com si fos de veritat? Per què no obria l'estoig ple de pintures i començava a fer dibuixos en aquell quadern de tapes bellament engalanades? Per què no es posava el casc i anava corredor amunt corredor avall amb aquell patinet de colors llampants? Més prompte que tard ho van entendre.

Marina
Puche

Amb una llaçada roja Roser es va nugar el ventall gegant a l'estreta cintura, de xiqueta de sis anys. Amb altres dos cintes va fer uns caminets de ziga-zaga que li van cobrir les cames, des dels turmells fins els genolls. Per acabar es va recollir els cabells, tan bé com va saber, en un monyo.

—Un vestit de ballarina! Que bé, justament el que havia demanat.

Seduïda per un ritme que semblava escoltar només ella, s'hi va deixar portar. Els braços es van convertir en delicades ales de cigne que es van enlairar cap al cel. Va deixar caure el pes del cos en les puntetes dels peus. Va fer un, dos, tres passos cap avant. No va perdre l'equilibri en cap moment. Per a sorpresa dels seus pares, Roser va fer un salt i va fer una pirueta perfecta i delicada en l'aire. Havia assajat moltes vegades aquest moviment en la seua habitació, amagada de totes les mirades.

Els pares començaren a entendre què eren aquells colps que provenien de l'habitació de la filla a les nits, i eixa mania seua de caminar sempre de puntetes, i l'obsessió de voler vestir-se amb faldes "balladores", com anomenava ella a les faldes que s'enlairaven per complet quan ella giravoltava.

I, sobretot, aquella nit tan màgica van entendre què volia dir la brillantor especial als ulls de la seua filla mentre ballava.

CANÇONS

Text de Carles Cano

El meu llobet és l'amo
de la muntanya i el bosc,
de l'argilaga i la murta,
de la nit quan es fa fosc.

Cançó de bressol per a dormir un llobet

El meu llobet és l'amo
de la muntanya i el bosc,
de l'argilaga i la murta,
de la nit quan es fa fosc.

si la lluna no fa el ple,
dormiràs com una soca;
i si està redona i blanca,
udolarem sota una roca.

(Tornada)
Ni-no, dorm-te, llobet,
fes que et vinga la soneta
o vindrà el mal caçador,
en el muscle l'escopeta.

Tanca els ulls, obri l'orella
i sentiràs cosa bona:
de primer, pollastre al forn
i una llebre a la cassola.

De segon, porquets torrats,
també sis o set cabretes;
i de postres una iaia
i unes quantes Caputxetes.

(Tornada)
Ni-no, dorm-te, llobet,
fes que et vinga la soneta
o vindrà el mal caçador,
en el muscle l'escopeta.

Marine
Pueche

El rap de la higiene total

Aquest és el rap
de la higiene total.
Pren aigua i sabó,
anem a començar!

De bon matí
només alçar-te
una bona dutxa:
has d'espavilar-te!

Comença pels cabells
amb un bon xampú,
però... eh! què fas?
Te l'has tirat als ulls!

Llava't bé la cara,
lleva't les lleganyes
i amb aigua clara
neteja't les pestanyes.

Rasca't ben bé
darrere les orelles
o els pares et faran
veure les estrelles.

Aquest és el rap
de la higiene total
i ara tot el cos
anem a netejar.

Braços i cames
renta-te'ls tu
sense oblidar-te
de l'esquena i el cul.

Què és això que bota
del cap al genoll?
Deu ser una puça?
Potser és un poll?

És un tros de pinta
que se m'ha trencat
quan els cabells
m'he repentinat.

Ara eixuga't bé
i vesteix-te ja!
Del bany calentet
no isques despullat.

Però... eh! On vas?
Açò és fonamental,
una cosa et falta:
la neteja dental.

Aquest és el rap
de la higiene total.
Deixa l'aigua i el sabó;
açò s'ha acabat!

La Classe

(Tornada)

M'he equivocat?

Estic somiant?

Açò pareix l'escola

d'en Peter Pan!

La pissarra de la classe

és de xocolata,

les cadires i les taules,

de maduixa i nata.

Les llibretes són de llima

i els llapis de colors.

Hum! Quina delícia!

Són de molts sabors.

(Tornada)

M'he equivocat?

Estic somiant?

Açò pareix l'escola

d'en Peter Pan!

Els arbres del pati

fan gust de caramel

i la tanca del col·legi,

de galeta i mel.

Les parets són de torró

i les teules de gelat,

per això no és gens estrany

que ningú se'n vulga anar.

Cançoneta de les granotes

Les granotes canten:

una, dos i tres,
primavera, estiu
i tardor després.

Les granotes canten:

quatre, cinc i sis,
adeu Sol i Lluna,
l'hivern ja està ací!

La rumba del medi ambient

Et cantem esta cançó
la rumba del medi ambient,
si vols cuidar el teu món
escolta-la ben atent.

(Tornada)
Planeta no en tenim més que un
i tots hem de viure en ell,
si no respectem el medi
ens quedarem sense ambient.

Comença per reciclar
tot allò que consumeixes,
almenys el vidre i paper
als contenidors ho deixes.

No deixes l'aixeta oberta
quan et raspalles les dents;
la dutxa és millor que el bany,
t'estalvies aigua i temps.

(Tornada)
Planeta no en tenim més que un
i tots hem de viure en ell,
si no respectem el medi
ens quedarem sense ambient.

Les piles són perilloses
al fem no es poden tirar,
busca un lloc on n'arreglen
porta-les sense tardar.

No tires papers ni fem
en el carrer o en el camp,
la natura i la ciutat
somrients t'ho agrairan.

(Tornada)
Planeta no en tenim més que un
i tots hem de viure en ell,
si no respectem el medi
ens quedarem sense ambient.

I ara ja ho saps, col·lega,
aprén-te bé estos consells
o ens carreguem el planeta
si cadascú va a la d'ell.

L'ART D'EDUCAR

Activitats de mestres per a infants

Text d'Hèctor Català / Enric Lluch / Rosa Benet / Anna Lliesma /
Pilar Macián / Joan Isach / Jorge Morte /

Aprenem les set belles arts
amb activitats divertides.

PINTURA

Text d' Hèctor Català

Agafa taps de plàstic de diferents grandàries que tingues per casa i retalla, amb l'ajuda d'una persona major, un tros de tela de color claret en forma de mocador faller.

La idea és **fer segells amb els taps de plàstic** que estamparem en el mocador. Així doncs, omplirem les voreres dels taps amb pintura per a xiquets, i estamparem el tap amb pintura en el mocador. Pots utilitzar diferents colors de pintura i diferents grandàries de taps perquè quede un dibuix de cercles més original.

Una vegada tens estampat el mocador, deixem secar la pintura i ja està preparat per penjar al coll en falles.

ESCULTURA

Text d'Enric Lluch

Un 'Manneken pis' especial

El pare de Laura i de Toni és escultor.

Un dissabte de juliol, l'alcalde li encarrega una escultura que ha de representar un xiquet nuet i pixant.

—Com el Manneken pis de Brussel·les que, per si vosté no ho sap, vol dir el xiquet que pixa —indica l'alcalde—. I el posarem enmig del parc dels Ànecs.

El pare remena el cap i apunta que no fa còpies, que la seua obra és original, que sí ous i que sí colomins.

A la fi, l'alcalde remata:

—Fes l'escultura amb el teu estil, però que s'assemble al xiquet de Brussel·les.

I el pare es capbussa dins del seu estudi i comença a fer la comanda.

Dos dissabtes després, a l'hora de sopar, el pare diu:

—Ja he acabat de fer l'escultura que vol l'alcalde.

I, després, afegeix:

—L'hauré de traure de l'estudi perquè hi fa bastant calor i humitat i es podria fer malbé.

La mare s'empassa la bajoqueta del bullit i comenta:

—A l'habitació de la xica hi ha molt d'espai lliure. Posem una catifa en terra i assumpte solucionat.

Laura fa tres palmellades i exclama:

—Sí, sí! Porta l'escultura a la meua habitació, pare!

Però Toni remuga.

—La meua habitació també és ampla.

A la fi, els germans arriben a un acord. L'escultura anirà a l'habitació de Laura i Toni la podrà veure sempre que vulga.

—Però no toques res dels meus calaixos —adverteix la germana.

En acabar de sopar, la mare escampa la catifa i el pare porta l'escultura a l'habitació de la filla.

L'obra que ha realitzat el pare representa un xiquet totalment nu, amb el penis agafat amb la mà dreta, el cabell rebolicat, el nas esmussadet i les orelles a la descoberta. Té una alçària de mig metre.

El pare explica que, quan munten l'escultura, posaran un mecanisme amagat. Hi haurà un tub connectat a un depòsit d'aigua que entrarà per l'esquena del xiquet i farà que pixe quan es pose en marxa el mecanisme.

A penes el pare i la mare ixen de l'habitació de la filla, els germans miren atentament l'escultura.

—T'agrada? —pregunta Toni.

—Està xula —contesta la germana.

De sobte, senten una veueta que sembla eixir de la boca de l'escultura.

—Com que xula? Com es nota que no vos passareu la vida nuets i enmig d'una plaça.

Els germans, esverats, reculen en direcció a la porta de l'habitació.

—No sé per què fugiu —torna a sentir-se la veueta—. Teniu por d'un xiquet de bronze?

Laura forfolla:

—Jo no.

El germà, sense perdre de vista l'escultura, remata:

—Jo no tinc por ni als monstres de les pel·lícules.

Un instant després, Laura doblega els genolls, fixa la vista en el xiquet de bronze i pregunta:

—Com és que parles?

El xiquet de bronze contesta quasi de seguida:

—Si no parlara, no em podria queixar.

I com si li donaren corda, la veueta explica que a l'estiu cau un sol que bada les pedres i a l'hivern fa un fred que pela. I, per si en faltara alguna cosa, de vegades plou i fa vent...

—... i puc agafar un refredat de cavall. Com que vaig nuet, em cremaré a l'estiu i em quedaré ert a l'hivern.

Laura mussita:

—Tens raó.

I Toni afegeix:

—No m'agradaria ser una escultura nueta.

La conversa entre els germans i el xiquet de bronze dura fins que els pares, des del saló, anuncien que és hora de dormir.

—Així que cadascú a la seua habitació i sense protestar.

Diumenge, els pares comenten que van a visitar l'àvia i, després, passaran per la pastisseria a comprar dolços per a després de dinar.

—Però, a penes puguem, tornarem a casa —diu el pare.

—Porteu-vos bé, no renyiu i no obriu la porta a ningú. Entesos? —afig la mare.

A penes els pares ixen al carrer, els germans es capbussen dins de l'estudi del pare. Desemboliquen el plàstic que envolta l'argila que serveix per a fer els esbossos i modelen un barret d'ala ampla, una jaqueta sense botons, una capa i uns pantalons amb un camal més llarg que l'altre. A continuació, amb tota la cura, porten les peces a l'habitació de Laura i les afixen, com poden, al cos de bronze del xiquet.

Quan tornen els pares, els germans es renten les mans a tota paleta i seuen sobre la catifa, al costat de l'escultura.

La mare, en veure el desori, exclama:

—La Mare de Déu santa! Però, què heu fet?

Laura contesta amb els ulls arran de terra:

—El xiquet estava nuet.

I Toni remata:

—I a l'estiu tindrà molta calor i a l'hivern molt de fred.

El pare, amb els pastisssets entre mans, mira l'escultura amb les celles arrufades. Després, doblega els llavis i, per acabar, esclata una riallada.

—Ha, ha, ha! No és mala idea, no.

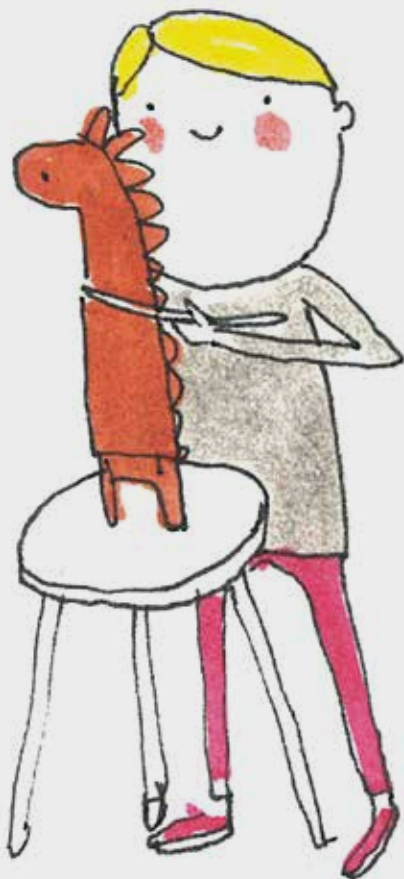
I, a continuació, deixa els pastisssets sobre la taula d'estudi de la filla, agafa l'escultura i se l'emporta a l'estudi.

Dos dissabtes després, l'alcalde, acompanyat per tots els regidors i regidores, per la banda de música i per més de mig poble, aparta el llençol que tapa l'escultura que presideix el parc dels Ànecs. Es tracta d'un xiquet de bronze amb un barret d'ala ampla, uns pantalons que li arriben a mitjan garreta, una camisa sense botons i una capa que li cobreix l'esquena fins al pontet del cul. Això sí, el xiquet s'agafa el penis amb la mà dreta, exactament de la mateixa manera que ho fa el Manneken pis de Brussel·les.

I quan l'alcalde fa un senyal, un empleat municipal posa en marxa el mecanisme i el penis del xiquet es converteix en una fonteta que acaba dins d'una bassa de marbre de color blanc.

—Queda inaugurada l'escultura! —exclama l'alcalde.

Laura i Toni, a una dotzena de passes de la bassa, estan convençuts que el xiquet de bronze els ha fet l'ullet i ha encetat un somriure.

MÚSICA

Text de Rosa Benet

Aquesta activitat és molt senzilla, divertida i relaxant. De segur que tens una cançó preferida. Tots i totes en tenim una o més d'una. Però, aquesta activitat, a més de recordar les teues cançons preferides, té l'objectiu de donar a conèixer la música en valencià. **Muntarem l'activitat en forma d'algoritme:**

Si coneixes música en valencià. Series capaç d'agafar qualsevol aparell tecnològic, posar la teua cançó preferida de música en valencià i ballar davant l'espill?

Si no coneixes música en valencià, tens dues opcions:

Buscar per casa el llibret del Mocador 2019 i consultar grups de música en valencià per trobar alguna cançó dels grups que inclou el llibret. Ballar-la davant l'espill.

Buscar al web música en valencià per a infants o joves, i descobrir-los. Quan hages descobert una cançó que t'agrada, balla. De segur que rius i et relaxes.

DANSA

Text d'Anna Lluerna

Crea la teua titella ballarina

En primer lloc agafarem el rotllo de paper de vàter (sense el paper), i li dibuixem ulls i boca. Posem els dits per dins del cilindre i ja tenim una titella de dits. Si volem fer-li cabells, sols hem d'agafar llana o paper, pegar-lo en una tira de paper que ha de tenir la mateixa longitud del cilindre, i pegar-lo en un dels bordes del rotllo. Podem fer-li el cabell llarg, curt, ros, obscur...

Ara farem sonar la teua cançó favorita. **Posa la titella als dits, i farem que balle.**

ARQUITECTURA

Text de Rosa Benet

Fem una falla

geomètrica, calcant els cossos geomètrics en papers de colors i muntant el volum. Els posarem damunt, al costat o separat, de manera que puguem muntar la nostra falla formada per prismes, cilindres i cons.

Busca al web el desenvolupament al pla de cossos geomètrics, calca'ls en papers de colors i munta el volum.

ARQUITECTURA

Text de Pilar Macián

Crea la teua falla experimental

Jugar a construir implica estimular i desenvolupar:

- creativitat
- imaginació
- orientació espacial
- concentració oculomaneual
- psicomotricitat fina

A més, ens permet conèixer de manera pràctica i senzilla elements de les matemàtiques i de la física:

- formes
- espais
- equilibri
- pes
- mesures i quantitats
- gravetat

Hi ha molts materials que podem utilitzar per a construir, però un dels més fàcils de trobar poden ser els pinces d'estendre o palets de gelat.

Eixa és la proposta: podem apilar, pinçar, agafar, col·locar i provar i provar...

I farem moltes preguntes:

- Quina alçada pot assolir esta torre?
- Quants palets poden subjectar esta base?
- Quantes pinces puc afegir sense que pese massa?
- Com construïsc la meua idea?

LITERATURA

Text de Joan Isach

La il·lusió d'un artista faller

Cada cinc paraules de la col·lecció que hi trobaràs davall d'aquest text, n'hi ha una que forma part de l'oració que cal completar per a descobrir quina és la **il·lusió** de qualsevol artista faller una vegada ha "creat" la seua obra.

El total de paraules que formen l'oració a descobrir és d'onze. Llig, busca, rebusca i completa.

plantà, un, pinzells, colors, brusa, festa, cendra,
castell, tabalet, bon, artista, foc, fum, fira,
espartenya, jupetí, xurro, faller, monyo, pinta,
esputna, fa, coet, cercavila, crida, davantal,
Josep, rams, parlar, fira, a, rialles, plor, llàgrima,
somriure, bombers, aigua, rodina, la, mantó, flors,
verge, març, seua, arracada, ninot, indults, ofrena,
creació, sol, josefina, cort, fustes, faixa, cremà.

Vols ajuda? Val! La primera paraula s'escriu amb majúscula i l'última paraula de l'oració és el femení de Josep.

ORACIÓ:

----- .

L'educada falla infantil

Ser educat i manifestar educació és fonamental en tot tipus de relacions, fins i tot, entre la falla Infantil i la falla gran.

Si completes els espais, podràs esbrinar què li diu la falla Infantil a la falla dels majors.

Ànim! És qüestió de llegir bé, amb educació i amb sensibilitat fallera.

1.- Paraula que utilitzem agraint alguna cosa.

.....

2.- A l'inrevés *rep*.

.....

3.- A l'inrevés *res*.

.....

4.- Les dues últimes lletres de la paraula *falla*.

.....

5.- Anterior a la segona.

.....

6.- Les dues primeres lletres de la paraula *encendre*.

.....

7.- A l'inrevés res.

8.- L'última paraula de la següent poesia:

La falla ha sigut creada,
la falla està ja plantada,
la falla és molt mirada,
la falla és fotografiada,
i al final, la falla és...

I si no has pogut, ací tens les solucions de forma "inrevesada".

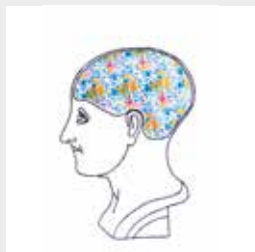
SEICÁRG, REP, RES, AL, AREMIRP, NE, RES, ADAMERC..

LITERATURA

Text de Jorge Morte

Busca en el nostre llibret d'enguany la informació necessària per tal de relacionar cada un dels següents monuments infantils amb el seu artista. Indica l'any en què fou plantat, l'artista i la falla si és possible, per tal de tindre una idea més exacta del seu treball.

.....

.....

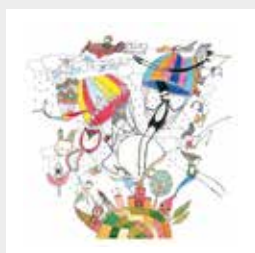
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CINEMA

Text de Rosa Benet

El cinema apareix com a vehicle perfecte, en el qual es sintetitzen totes les arts ja que conté el ritme espacial i el temporal. De la síntesi de les sis arts anteriors va sorgir el teatre, però que al teatre és efímer i li falta l'eternitat necessària de l'obra d'art. Així, doncs, el cinema compli amb eixa eternitat perquè és un objecte acabat que pot mantenir-se en el temps.

Agafa un full en blanc i respon les següents preguntes sobre la teua pel·lícula favorita. Si tens dubtes sobre alguna de les respostes, consulta el web.

→ Quin és el títol de la teua pel·lícula favorita?

.....

→ Descriu el personatge principal.

.....

.....

→ Sabries el nom d'algun personatge secundari?

.....

→ Series capaç de sintetitzar l'argument en dues línies?

.....

.....

INFANTESA

ÀLEX RÍOS SOTO

PRESIDÈNCIA INFANTIL

Hola, amics, soc Àlex, el President Infantil de la Falla el Mocador d'enguany. És el primer any com a faller, fins ara no m'agradaven les falles i després de viure-les des de dins ha canviat la meua opinió.

No podria haver elegit un any millor acompanyant a la meua germana Marta G. com a Fallera Major Infantil, i a ma mare Rosa com a Fallera Major.

També vull agrair a Benja, el meu President, que m'està ensenyant els protocols dels actes fallers, i als fallers i falleres de la comissió vull dir-los que espere passar amb ells i elles un any molt divertit i especial.

I, com no, agrair al meu pare Jorge, al meu iaio Paco i la meua iaia Rosa, perquè sense la seua labor no podríem anar a tots els actes.

Espere que passeu unes bones Falles envoltats de totes les persones que estimeu.

Amb estima.

MARTA GRACIA RIOS I SOTO

FALLERA MAJOR INFANTIL

Plena de Gràcia arriba Marta
a lluir junt al seu pit
l'emblema que la proclama
com a major dels infants...

Plena de Gràcia arriba Marta
i l'aigua dels rius canta el seu nom
al veure-la tan joiosa
en la comissió del Mocador...

Plena de Gràcia arriba Marta
fent realitat una il·lusió:
ser junt al seu germà Alejandro
dels menuts els abanderats...

Plena de Gràcia arriba Marta,
plena de candor i dolçor,
i el Mocador li fa entrega
de tot el voler del món...

Que sigues feliç, estimada xiqueta,
t'espera un any ple de goig,
que als teus peus tens enguany postrada
tota la teua comissió.

Reme Hervàs

LA XICALLA

President Infantil

Alejandro Ríos Soto

Fallera Major Infantil

Marta Gracia Ríos Soto

La Xicalla

Maria Morte Gaspar

Luz Morte Lluesma

Paula Soriano Muñoz

Julia Morte Lluesma

Carla Villarroya Torres

Daniela Villarroya Torres

Aitana Morte Langarán

Gala Rodríguez Gómez

Marta Morte Gaspar

Sofia Espuig Caballero

Baltasar Soriano Muñoz

Paola Català Camarena

Lucía Ferrara Gallego

Laura Macián Macián

Óscar Tierno Romero

Aitana Beltrán Caballero

Joan Ferrara Gallego

Sara Felipe Gallego

Alba Aranda Català

Eva Aranda Català

Adrián Trencó Alfonso

Elena Trencó Alfonso

Lucía Muñoz Cano

Candela Beltrán Caballero

